

**Államilag elismert őszi búzafajták 2013-i posztregisztrációs kísérleteinek
növénykórtani eredményei**

A 2013. év első felének időjárási feltételei nagymértékben segítették a kalászos gabonák betegségeinek fellépését. **Ezek közül kiemelendő a sárga rozsdá, ami 2001 óta nem volt észlelhető hazánkban.** Az azóta eltelt idő alatt állami elismerésben részesült búzafajták e betegséggel szembeni viselkedését most sikerült országosan felmérni. A tenyészidőszakban még egy erős levélorzsdá fertőzőttőség is károsította a kalászos gabonákat.

(1=rezisztens, 2= mérsékelt rezisztens, 3= közepesen fogékony, 4= közepesen fogékonyabb, 5=nagyon fogékony)

1. táblázat: államilag elismert őszi búzafajták lisztharmat-fogékonyaság adatai, 2013.

Fajta	Elismerés éve	Lisztharmat (<i>Blumeria graminis f.sp. tritici</i>) fertőzött levélfelület %, <i>rezisztencia kat.*</i>							
Babona	2009	30,0	4	23,8	4	1,5	2	7,7	5
Baletka	2007	42,5	5	28,8	5	1,4	2	2,5	3
KG Kunkapitány	2011	12,6	2	13,8	3	0,1	1	0	1
KG Kunhalom	2002	26,3	3	32,5	5	11,3	5	5,2	5
GK Futár	2011	48,8	5	38,8	5	30	5	5,2	5
GK Rozi	2010	21,3	3	11,4	2	16,3	5	0	1
GK Csillag	2005	31,3	4	23,8	4	18,8	5	0,2	1
GK Berény	2010	31,3	4	21,3	4	8,9	4	0	1
GK Körös	2010	6,3	2	16,3	3	1,4	2	0	1
GK Békés	2005	20,0	3	21,3	4	7,6	4	10,2	5
Midas	2009	5,2	1	6,3	2	0,2	1	0,2	1
Kalahari	2010	7,7	2	11,4	2	1,4	2	0	1
Mv Karéj	2011	31,3	4	15	3	6,4	3	15	5
Mv Lepény	2011	0,1	1	5	2	0	1	0,2	1
Mv Tallér	2010	0,1	1	1,3	1	2,6	2	0,2	1
Mv Lucilla	2007	38,8	5	16,4	3	6,3	3	0,2	1
Mv Menüett	2009	18,8	3	11,3	2	3,8	2	0,2	1
Mv Kikelet	2010	16,3	3	7,5	2	1,4	2	2,5	3
Mv Kolompos	2009	31,3	4	13,9	3	8,8	4	5,2	5
Mv Kolo	2006	33,8	4	18,8	3	2,6	2	0,2	1
Mv Suba	2002	27,5	4	12,5	3	3,8	2	7,5	5
Amicus	2011	31,3	4	26,3	4	1,5	2	0,2	1
Fidelius	2010	12,6	2	12,5	3	1,3	1	0,2	1
Saturnus	2002	13,8	2	13,9	3	2,6	2	5,2	5
Bitop	2004	13,8	2	10	2	2,6	2	5,2	5
Mulan	2006	32,5	4	20	4	0,1	1	0,2	1
Genius	2010	15,1	2	1,5	1	2,6	2	0,2	1
Hyland	2009	5,1	1	5,1	2	0	1	0	1
Kísérleti átlag		21,6		15,7		5,2		2,6	
Kísérleti helyek			Tordas	Bábolna		Debrecen		Szarvas	

*Megjegyzés: rezisztencia kat. = rezisztencia kategória

2. táblázat: államilag elismert őszi búzafajták levélrozsda és sárgarozsda fogékonyság adatai, 2013.

Fajta	Elismerés éve	Levélrozsda (<i>Puccinia recondita</i>)									Sárgarozsda (<i>Puccinia striiformis</i>)								
		fertőzött levélfelület %, <i>rezisztencia kat.*</i>									fertőzött levélfelület %, <i>rezisztencia kat.*</i>								
Babona	2009	5,0	2	3,9	2	2,7	2	6,4	2	0	1	0,2	1	0	1	0	1		
Baletka	2007	7,7	2	13,8	4	0,4	1	13,8	3	7,5	3	13,9	4	12,5	2	0	1		
KG Kunkapitány	2011	23,8	4	25	5	17,7	5	23,8	4	3,8	2	3,8	2	5,2	2	0	1		
KG Kunhalom	2002	6,4	2	1,6	1	2,7	2	10	2	0,1	1	1,5	2	0,2	1	0	1		
GK Futár	2011	6,4	2	2,6	2	0,4	1	5,1	2	7,5	3	13,8	4	32,5	4	2,5	2		
GK Rozi	2010	32,5	5	7,5	3	0,2	1	17,5	3	11,4	4	31,3	5	52,5	5	15	5		
GK Csillag	2005	4	2	2,7	2	5	3	8,8	2	12,5	4	16,4	4	32,5	4	7,5	4		
GK Berény	2010	16,3	3	10,1	3	22,5	5	8,8	2	51,3	5	40,0	5	60,0	5	30,0	5		
GK Körös	2010	8,9	2	2,7	2	0,2	1	5,2	2	18,8	5	7,5	3	42,5	5	0	1		
GK Békés	2005	21,3	4	5	2	7,5	4	7,7	2	32,5	5	17,5	5	57,5	5	20	5		
Midas	2009	4	2	2,8	2	2,5	2	5,1	2	0,4	1	1,5	1	0	1	0	1		
Kalahari	2010	16,3	3	0,4	1	2,5	2	8,9	2	0	1	0	1	0	1	0	1		
Mv Karéj	2011	2,7	1	2,6	2	0	1	6,3	2	6,3	2	0,3	1	22,5	3	0	1		
Mv Lepény	2011	16,3	3	6,4	2	5	3	7,6	2	22,5	5	6,4	2	42,5	5	7,5	4		
Mv Tallér	2010	22,7	4	31,3	5	0,2	1	7,5	2	32,5	5	65	5	82,5	5	45	5		
Mv Lucilla	2007	8,8	2	10,1	3	0	1	13,9	3	3,8	2	0,2	1	5,0	2	0	1		
Mv Menüett	2009	4	2	3,9	2	7,5	4	15,1	3	1,3	1	8,5	3	10,0	2	0	1		
Mv Kikelet	2010	22,6	4	6,3	2	0,2	1	8,9	2	1,4	1	7,5	3	15,0	3	0	1		
Mv Kolompos	2009	43,8	5	35	5	20	5	37,5	5	11,3	4	3,8	2	0	1	0	1		
Mv Kolo	2006	18,8	4	12,5	4	12,7	5	42,5	5	2,6	2	6,5	2	7,7	2	0	1		
Mv Suba	2002	15	3	15	4	17,5	5	30	5	0,1	1	2,5	2	2,5	1	0	1		
Amicus	2011	21,3	4	12,5	4	10	5	20	4	1,4	1	2,5	2	0	1	0	1		
Fidelius	2010	20,1	4	12,5	4	5,2	3	20	4	2,7	2	0,1	1	0	1	0	1		
Saturnus	2002	20,0	4	6,4	2	2,5	2	18,8	4	10	3	12,6	4	25,0	4	0	1		
Bitop	2004	5,0	2	5,1	2	2,5	2	11,3	3	2,5	2	11,3	3	30,0	4	2,5	2		
Mulan	2006	23,5	4	1,6	1	5	3	23,8	4	5,1	2	0,1	1	0	1	0	1		
Genius	2010	15	3	2,5	2	0,2	1	5,1	2	1,3	1	1,4	1	0	1	0	1		
Hyland	2009	6,3	2	1,5	1	0,4	1	2,6	1	0	1	0,1	1	0	1	0	1		
Kísérleti átlag		14,9		8,7		5,5		14		8,9		9,8		19,2		4,6			
Kísérleti helyek		Tordas		Iregszemce		Szombathely		Bábolna		Tordas		Iregszemce		Szombathely		Bábolna			

3. táblázat: államilag elismert őszi búzafajták levélrozsda fogékonyság adatai a7 utóbbi levélrozsda járványos években

Fajta		Levélrozsda (<i>Puccinia recondita</i>)					
		fertőzött levélfelület %, <i>rezisztencia kategória</i>					
		2009		2011		2013	
1	Babona			0,9	1	3,62	2
2	Baletka	0,1	1	2,5	1	7,12	3
3	KG Kunhalom			15	3	4,2	2
4	GK Csillag	0,2	1	48,8	5	4,58	2
5	GK Békés			26,3	4	8,33	3
6	Midas			0,1	1	3,37	2
7	Mv Menüett			27,5	4	6,08	2
8	Mv Kolompos			15,8	3	27,25	5
9	Mv Kolo	0,9	1	30	4	17,29	5
10	Mv Suba	22,1	5	57,5	5	15,5	4
11	Bitop			7,5	2	4,81	2
12	Mulan	0,9	1	1,5	1	10,76	3
13	Hyland			7,5	2	2,18	1
Kísérleti átlag:		4,8		18,5		8,9	
Helyek száma:		3		2		5	

4. táblázat: államilag elismert őszi búzafajták országos fogékonyság adatai, 2013.

Fajta		Lisztharmat (<i>Blumeria graminis</i> <i>f.sp. tritici</i>)	Levélrozsda (<i>Puccinia recondita</i>)	Sárgarozsda (<i>Puccinia</i> <i>striiformis</i>)
1	Babona	4	2	1
2	Baletka	4	3	3
3	KG Kunkapitány	2	5	2
4	KG Kunhalom	5	2	1
5	GK Futár	5	2	3
6	GK Rozi	3	3	5
7	GK Csillag	4	2	4
8	GK Berény	3	3	5
9	GK Körös	2	2	4
10	GK Békés	4	3	5
11	Midas	1	2	1
12	Kalahari	2	2	1
13	Mv Karéj	4	2	2
14	Mv Lepény	1	3	4
15	Mv Tallér	1	3	5
16	Mv Lucilla	3	2	2
17	Mv Menüett	2	3	2
18	Mv Kikelet	3	2	2
19	Mv Kolompos	4	5	2
20	Mv Kolo	3	5	2
21	Mv Suba	4	4	1
22	Amicus	3	4	1
23	Fidelius	2	4	1
24	Saturnus	3	3	3
25	Bitop	3	2	3
26	Mulan	3	3	1
27	Genius	2	2	1
28	Hyland	1	1	1

1. kép: gabonalisztharmat (*Blumeria graminis f.sp. tritici*) tünete

2. kép: sárgarozsda (*Puccinia striiformis*) tünete

3. kép: sárgarozsda tünet közelről (jól megfigyelhető az uredo telepek kórokozóra jellemző elhelyezkedése)

2. kép: a levélrozsda (*Puccinia recondita*) tünete